

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Správní uvážení pod lupou: Jak jej použít a obhájit“

Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 21. ledna 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekutivnímu řádu)

Správní uvážení je nástroj, který dává správnímu orgánu možnost rozhodnout v rámci zákonem stanovených mezí podle konkrétních okolností případu. Zároveň je ale i **jedním z nejčastějších důvodů, proč jsou rozhodnutí rušena** – pro nedostatečné odůvodnění, překročení zákonných mezí nebo zjevnou nepřiměřenost.

Úředník musí umět správní uvážení nejen použít, ale také ho **řádně zdokumentovat a obhájit** před odvolacím orgánem a soudem. To vyžaduje znalost právního rámce, judikatury, argumentačních technik i praktických postupů pro zdůvodnění rozhodnutí.

Školení poskytne jasný metodický návod, jak správní uvážení aplikovat, jak stanovit hranice jeho použití a jak formulovat odůvodnění, které obstojí při přezkumu.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozlišit správní uvážení od vázané působnosti
- určit zákonné hranice správního uvážení v dané agendě
- aplikovat správní uvážení v souladu se zásadou proporcionality a rovnosti
- odůvodnit volbu konkrétního řešení v rámci daných mezí
- identifikovat situace, kdy správní uvážení použít nelze
- využít relevantní judikaturu k posílení rozhodnutí
- předvídat a eliminovat námitky při přezkumu
- dokumentovat proces úvah pro interní i soudní kontrolu
- vyhodnotit dopad rozhodnutí na účastníky řízení

Obsah kurzu:

1. Co je správní uvážení a kdy se používá

- Definice a význam správního uvážení
- Rozdíl mezi správním uvážením a volnou úvahou
- Vázaná působnost vs. diskreční pravomoc
- Příklady z oblasti přestupků a jiných správních agend
- Legislativní formulace umožňující uvážení („může“, „lze“)
- Jak zjistit, zda má orgán prostor pro uvážení
- Historický vývoj a důvody pro zakotvení uvážení v právu
- Mezinárodní srovnání přístupu k uvážení
- Vliv správního uvážení na délku a kvalitu řízení

2. Právní rámec správního uvážení

- Správní řád – zásady činnosti správních orgánů (§ 2–8 SŘ)
- Zásada zákonnosti a omezení uvážení
- Zásada proporcionality, rovnosti a zákazu diskriminace
- Zvláštní zákony upravující uvážení v konkrétních oblastech
- Povinnost odůvodnit volbu konkrétní varianty
- Povinnost přihlédnout k relevantním okolnostem případu
- Přezkoumatelnost správního uvážení soudem
- Judikatura NSS a krajských soudů
- Inspirace z judikatury ESLP

3. Mantinely správního uvážení

- Hranice vymezené zákonem
- Povinnost respektovat účel zákona
- Povinnost vyvarovat se libovůle
- Vliv základních práv a svobod na rozhodování
- Případy, kdy je uvážení nulové
- Překročení nebo zneužití uvážení – důsledky
- Kontrola uvážení nadřízeným orgánem
- Soudní zásah do správního uvážení
- Příklady zrušených rozhodnutí pro překročení mezí uvážení

4. Metodika aplikace správního uvážení

- Stanovení cíle rozhodnutí
- Identifikace všech možných variant řešení
- Zohlednění všech relevantních skutečností
- Vážení zájmů účastníků a veřejného zájmu
- Posouzení přiměřenosti a dopadů
- Využití odborných podkladů a stanovisek
- Uvedení úvah v logickém sledu
- Dokumentace procesu rozhodování
- Kontrola souladu s právními zásadami

5. Odůvodnění správního uvážení

- Povinné náležitosti odůvodnění rozhodnutí
- Jak srozumitelně popsat úvahu a její výsledek
- Vysvětlení, proč byla zvolena konkrétní varianta
- Odkazy na právní předpisy a judikaturu
- Popsání, jak byly zohledněny námitky účastníků
- Vysvětlení přiměřenosti uložené povinnosti či sankce

- Využití tabulek a přehledů pro strukturování odůvodnění
- Odůvodnění jako prevence napadení rozhodnutí
- Praktické ukázky dobrého a špatného odůvodnění

6. Judikatura k správnímu uvážení

- Rozhodnutí NSS k hraničním uvážení
- Příklady, kdy bylo uvážení shledáno zákonným
- Příklady, kdy bylo uvážení zrušeno pro libovůli
- Judikatura k povinnosti odůvodnit úvahu
- Soudní přezkum proporcionality a rovnosti
- Případové studie z různých agend (přestupky, stavební řízení apod.)
- Vliv judikatury na metodiku správních orgánů
- Rozhodnutí ESLP k uvážení veřejné správy
- Vývoj trendů v rozhodovací praxi

7. Nejčastější chyby při použití správního uvážení

- Nevyužití prostoru pro uvážení
- Překročení zákonných mezí
- Nedostatečné nebo chybné odůvodnění
- Opomenutí relevantních okolností
- Nezohlednění zásady rovnosti
- Mechanické přebírání rozhodnutí bez individuální úvahy
- Ignorování judikatury
- Nerespektování veřejného zájmu
- Nedokumentování úvah pro případ přezkumu

8. Jak obhájit správní uvážení při přezkumu

- Reakce na odvolací námitky
- Argumentace před nadřízeným orgánem
- Prezentace úvahy před soudem
- Důraz na logiku a transparentnost úvah
- Použití relevantních precedentů
- Jak doplnit odůvodnění, aniž by došlo k porušení práv účastníků
- Prevence procesních chyb při přezkumu
- Využití interní metodiky a kontrolních seznamů
- Příklady úspěšně obhájených rozhodnutí

9. Praktická doporučení pro úředníky

- Vytvoření vnitřní metodiky k aplikaci uvážení
- Školení a sdílení dobré praxe
- Spolupráce s právníky při složitých případech
- Používání kontrolních seznamů při odůvodnění
- Pravidelná aktualizace znalostí judikatury
- Zapojení odborných stanovisek
- Transparentní komunikace s účastníky
- Archivace úvah pro budoucí přezkum
- Vytváření interních vzorů odůvodnění

10. Diskuse a závěr školení